

[Udenrigsministeren.]

hvad er det nye, regeringen har gjort? Det er det, jeg allerede har gjort opmærksom på under finanslovdebatten, at beløbet for det første er sat noget i vejret, ikke 5 mill. kr. — i hr. Poul Hartlings tid gik der ca. 3 mill. kr. til ofrene for undertrykkelse i det sydlige Afrika — men det er dog sat noget i vejret, og at pengene foruden som hidtil at gå via FN eller forskellige helt private organisationer som i hr. Poul Hartlings tid nu også, hvis det findes formålstjenligt, kan gå direkte via disse frihedsbevægelser til rent uddannelsesmæssige og humanitære formål. Og endelig er der det nye, at de kan, hvis det findes rimeligt, naturligt og ønskeligt, også gå til sådanne opgaver inden for de befriede områder.

Hr. Poul Hartling efterlyste en plan for, hvad pengene skulle bruges til. De vil dels blive brugt ganske på linje med, hvad den tidligere bevilling blev brugt til, nemlig til uddannelse af flygtninge, til politiske fanger gennem Dansk Flygtningehjælp og til støtte til Moçambique-instituttet. Moçambique-instituttet, der er frihedsbevægelsens FRELIMOs uddannelsesinstitution, kender hr. Poul Hartling jo udmærket bl. a. fra sine drøftelser med dets leder, fru Mondlane, da hun officielt besøgte hr. Poul Hartling i ministeriet her for nogle år siden. Fru Mondlane er, som man ved, enke efter den tidligere leder af FRELIMO. Han blev dræbt for nogle år siden, og fru Mondlane var her og blev modtaget af hr. Poul Hartling; på samme måde som hun blev modtaget af mig, da hun var her for nogle uger siden.

Der er endvidere forhandlinger med MPLA om støtte til et skoleprojekt i Congo-Brazzaville, administreret af MPLA. Og så må jeg måske for en ordens skyld tilføje, hvad jeg sagde til hr. Bendix i går, at jeg er enig med ham i, at det er vigtigt, at denne særlige støtte til frihedsbevægelserne administreres særskilt fra den øvrige udviklingsbistand.

Hr. Stinus stillede en lang række spørgsmål om konkrete problemer, og jeg skal prøve at besvare dem så godt, som jeg kan. Hr. Stinus spurgte for det første, hvorfor beretningen fra FN endnu ikke var fremkommet, og jeg kan kun dele hr. Stinus'

beklagelse. Hr. Stinus, der kender FN så godt, ved, at det er et stort materiale, der skal samles sammen, men det er kun den ene halvdel af en ikke alt for vanvittig god søforklaring. Den anden halvdel er, at den er blevet skubbet lidt til side i trykningen på grund af mere hastende materiale til folketinget. Jeg kan som sagt kun beklage. Det er oplyst over for mig, at beretningen skulle være klar til den 10. maj, men jeg indrømmer blankt, at det ville have været en fordel, om beretningen kunne have ligget her i rimelig tid inden denne debat.

Hr. Stinus spurgte med udgangspunkt i Bangla Desh, hvordan vi fra den danske regerings side ville stille os den dag, der f. eks. blev tale om en afstemning i forbindelse med Taiwan. Hertil vil jeg gerne sige, at selvbestemmelsesretten er et helt fundamentalt princip, som danske regeringer i tidens løb altid har støttet ganske uden hensyn til regeringernes farve. Jeg mener imidlertid ikke, at det vil være rigtigt af den danske regering stillet over for en situation, der ikke er aktuel, som vi ikke aner bliver aktuel, og helt uden kendskab til mange og måske helt modstridende elementer, der vil indgå i den, den dag den kunne blive aktuel, at binde sig til et bestemt standpunkt. Men som jeg har sagt: princippet om selvbestemmelsesretten vil have samme vægt, når vi skal tage stilling, som det har haft i de andre spørgsmål, der har været tale om.

Så sagde hr. Stinus, om jeg ikke fandt det rimeligt, når vi nu havde taget diplomatisk kontakt med Bangla Desh, at vi så også benyttede den til at opfordre til en rimelig fremfærd over for biharierne. Jeg husker ikke præcis det udtryk, der blev brugt, men det var i hvert tilfælde meningen med det. Dertil vil jeg gerne sige, at det har regeringen allerede gjort. Nu er det jo ikke sådan — det håber jeg hr. Stinus er enig i; for ellers kunne tingene somme tider miste lidt af virkningen — at hver gang man afleverer en protest af den art, skynder man sig at gå til pressen med det. Her har vi yttet os på et tidspunkt, hvor vi syntes det i høj grad var på sin plads at gøre det, og vi har gjort det i kraft af de diplomatiske kanaler, vi havde fået skabt til Bangla Desh. Vi følger meget nøje udviklingen derude, bihariproblemet er jo kun ét af spørgsmålene, og vi er